

L 67 spørgsmål Elforsyningslov til ministeren

3. partsadgang

Med 3. partsadgang forstås at en producent kan aftale levering af den producerede elektricitet til en bestemt kunde via det kollektive elnet. Det kunne f.eks. være en vindmøllejer som aftaler med et lokalt fjernvarmeselskab, at hele den producerede elektricitet skal leveres til fjernvarmeselskabet. For at kunne levere den producerede elektricitet skal vindmøllejeren kunne bruge det kollektive net til den pågældende transport (3.partsadgang) og betale for den transport der pågår. Det danske tarifsysteem medfører at forbrugeren, ud over lokal tarif på de spændingsniveauer som elektriciteten transporteres, skal betale for transport i det overordnede transmissionsnet uanset, der ikke pågår nogen transport i dette net.

- Ministeren bedes redegøre for, om der pågår krydssubsidiering af transmissionssystemet når en producent leverer elektricitet via 3.partsadgang direkte til en bestemt kunde i samme net
- Ministeren bedes redegøre for, hvorvidt den nuværende danske eltarifmodel er tidssvarende, egnet og effektiv i forhold til 3.partsadgang samt i forhold til at tariffer skal fastsættes efter rimelige, objektive og ikkediskriminerende kriterier for, hvilke omkostninger køberkategorien giver anledning til jf. Lov om elforsyning §73.

Baggrund for spørgsmålet:

Det nuværende tarifsysteem samt regler for 3.partsadgang er fra en tid hvor elektriciteten hovedsageligt blev produceret centralt og hvor elektriciteten flød som et vandfald ned gennem spændingsniveauerne til forbrugerne, dvs. skulle en kunde have 3.partsadgang blev elektriciteten leveret fra det overordnede net til lavere spændingsniveauer igennem hele systemet. I dag er dette billede i stigende grad vendt på hovedet og ofte sker produktion decentralt hvor elektriciteten flyder fra de underliggende net op til transmissionssystemet som anvendes til transport til områder som mangler elektricitet eller til eksport. 3.partsadgang baseret på det nuværende danske tarifsysteem efterlever ikke længere EU's elmarkedsdirektiv samt Lov om elforsynings kriterier.

Direkte linjer

Det hævdes oftest som argument for den nuværende lovgivning, at direkte el-forbindelser mellem f.eks. en vindmølle og en varmpumpe eller et elektrolyseanlæg placeret i deres lokale område, men på forskellige matrikler, er samfundsøkonomisk suboptimalt og vil påføre øvrige forbrugere øgede omkostninger.

Spørgsmål:

- Ministeren bedes redegøre for baggrunden for, at "deres område" som anført i elmarkedsdirektivets artikel 6 bliver snævert fortolket til matrikel eller sammenhængende matrikler jf. lov om elforsyning §5 stk. 9. Kan ministeren bekræfte, at EU's eldirektiv giver mulighed for at definere et forbrugssted anderledes og bredere end i den nuværende lov om elforsyning § 5 stk. 9?
- Ministeren bedes redegøre for, hvilket belæg, der er for at betragte at direkte el-forbindelser mellem et produktions- og forbrugsanlæg over flere matrikler, altid vil medføre en forringet samfundsøkonomi samt højere priser for eksisterende forbrugere, særligt da direkte linjer kan

formindske udbygningsbehovet for det kollektive net. Ministeren bedes bekræfte, at elmarkedsdirektivet kræver, at elforbrugere som forsynes af egen elproduktion via direkte linjer ikke skal udsættes for uforholdsmæssige administrative procedurer eller omkostninger?

- Ministeren bedes redegøre for, hvorledes der skal kunne planlægges og etableres energiintegration mellem industri, forsyningsarterne samt fleksible energilagrings- og konverteringsløsninger (herunder PtX), når direkte linjer teknisk set forbydes, således at egne produktions-, -lagrings- og forbrugsanlæg, ikke kan forbindes direkte, hvor det er hensigtsmæssigt i forhold til at opnå billigst mulig grøn fjernvarme eller brintproduktion.

Baggrund for spørgsmålet:

Fjernvarmeselskaber og elektrolyseanlæg vil i fremtiden i højere grad i en række situationer have energiproduktionsanlæg placeret ved de vedvarende energikilder. For at opretholde fleksibilitet, lagringsmuligheder og økonomisk effektivitet er det nødvendigt at disse anlæg, som kan være både fjernvarme- eller elektrolyseanlæg, kan forbinde produktion og forbrug direkte. Derfor er det vigtigt at udtrykket "Deres område" i Elmarkedsdirektivet artikel 6 defineres mere bredt.

Netselskaberne har tidligere været ude at sige, at elektrificeringen som følge af stigende elforbrug vil medføre investeringer i milliardklassen i elnettet. Direkte ledninger medfører bedre lokal integration mellem forbrug og produktion og at både produceret og forbrugt elektricitet tages ud af elsystemet, hvilket vil medføre besparelser/mindre investeringer både til forstærkninger, som kan absorbere produktion, såvel som give plads til mere forbrug uden merinvesteringer, når forbrug erstattes af egenproduceret elektricitet via en direkte forbindelse.

Cost-benefit-analyse for borgerenergifællesskaber og VE-fællesskaber

Borgerenergifællesskaber, såvel som VE-fællesskaber¹, kan potentielt bidrage med fleksibilitet ved at styre deres forbrug og produktion hensigtsmæssigt. Det fremgår af el- og VE-direktiverne, at de fordele, som et borgerenergi- og VE-fællesskab evt. kan bidrage med i forhold til netdriften, afspejles i tarifieringen af sådanne fællesskaber. I den forbindelse skal der udarbejdes en cost-benefit analyse der skal danne grundlag for regulering af eventuelle supplerende kriterier eller principper for tarifiering.

Spørgsmål:

- Vil Ministeren bekræfte, at hvis cost-benefit-analysen konkluderer, at borgerenergi- og VE-fællesskaber kan bidrage positivt til netdriften, vil det kræve at nuværende principper for tarifiering nødvendigvis skal revideres, så fordelene er reflekteret i en lavere tarif?
- Vil Ministeren bekræfte, hvis cost-benefit-analysen konkluderer, at borgerenergi- og VE-fællesskaber kan bidrage positivt til netdriften, dermed også stærkt indikerer, at dette også kan være gældende for kommercielle setup som f.eks. batterier & PtX-anlæg der også tilbyder fleksibilitet?
- Vil Ministeren redegøre for, om det ikke giver mening at cost-benefit-analysen også omfatter kommercielle setups som tilbyder fleksibilitet, da andre kundegrupper som giver anledning til samme netbesparelser som fællesskaber, også bør have adgang til den samme eller tilsvarende tarif?

¹ Er at sidestille med borgerenergifællesskaber med få nuancer og hvor der også skal udarbejdes en tilsvarende cost-benefit analyse jf. VE-direktivet artikel 22, stk. 4, litra d.

- Vil Ministeren bekræfte, at cost-benefit-analysen ikke kan tage udgangspunkt i et landsgennemsnit, men nødvendigt skal ske med udgangspunkt i de konkrete forhold i de forskellige netområder?
- Vil Ministeren bekræfte, at udarbejdelsen af cost-benefit-analysen vil ske i tæt samarbejde med en bred inddragelse alle aktører og ikke kun netselskaberne?

Baggrund for spørgsmålet:

Nuværende vandfaldsprincip i de danske nettariffer betyder, at fleksible anlæg såsom elektrolyse og fjernvarme, der kan bidrage positivt til netdriften ikke er reflekteret i tarifieringen. Det skyldes, at nuværende princip betyder, at sådanne anlæg skal betale tariffer til de overliggende net, uagtet om de rent faktisk benytter dem, endsige aflaster evt. flaskehalse. I et mere distribuerede energisystem, er det derfor nødvendigt med nye principper, der sikrer mere omkostningsægte tariffer, da det vil resultere i en mere samfundsøkonomisk udbygning af det kollektive elnet.

Ministeriet har i høringsmaterialet til ændring af Elforsyningsloven for implementering af EU's elmarkedsdirektiv anført, at den fleksibilitet som Borgerenergifællesskaber kan bidrage med, afspejles i tarifieringen. Det er således angivet i bemærkningerne til lovforslaget, at der kan blive behov for supplerende regulering i forhold til elforsyningslovens bestemmelser om udformning af tariffer. Konkret henvises der til, at implementeringen af direktivets artikel 16 stk. 3 giver anledning til, at Energistyrelsen udarbejder en cost-benefit analyse af distribuerede energiresourcer. Denne analyse skal danne grundlag for regulering af eventuelle supplerende kriterier eller principper for tarifiering. Således vil de eventuelle fordele som borgerenergifællesskaber kan bidrage med i forhold til netbesparelser kunne bevirke, at borgerenergifællesskaber opnår besparelser på tarifferne – et princip som vil gælde alle kundegrupper som bidrager til netbesparelser.